

Objavlivanjem priloga o Miri Mihoviloviću, pridružujemo se čestitkama povodom obilježavanja objelnica 85 godina života i 55 godina rada.

Uredništvo

Miro Mihovilović, vrhunski športaš i znanstvenik

Zdenko **JAJČEVIĆ**
Samobor, Preradovićevea 11/2

UDK 796/799:371.126:929 Mihovilović, M. (091)

Miro Mihovilović, rođen je u Splitu 22. veljače 1915. godine. Osnovnu školu i Klasičnu gimnaziju završio je također u Splitu. Diplomirao je 1952. godine na Državnom institutu za fiskulturu u Beogradu. Doktorat znanosti iz psihologije stekao je 1965. godine na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Na Springfield Collegeu u SAD specijalizirao je znanstveno područje slobodno vrijeme i rekreacija (1961–62).

Osnivač Zavoda za fizički odgoj

U razdoblju od 1939. do 1945. godine radio je kao nastavnik tjelesnog odgoja na Klasičnoj gimnaziji u Splitu. Nakon preseljenja u Zagreb, 1945. godine, sve do 1952. godine radi u Ministarstvu zdravstva, a zatim u Ministarstvu obrazovanja Republike Hrvatske. Od 1952. do 1959. godine radi kao direktor u zagrebačkom Zavodu za fizički odgoj čiji je bio i osnivač. Nakon toga sve do 1965. godine izvanredni je profesor na Visokoj školi za fizičku kulturu u Zagrebu. Zatim radi u Institutu za društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu kao znanstveni savjetnik, voditelj projekta i redovni profesor (1965–79). Od 1980.

godine profesor je i voditelj istraživanja na postdiplomskim studijima Arhitektonskog i Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Višoj medicinskoj školi u Zagrebu i Inter-univerzitetskom centru u Dubrovniku.

Nova tehnika vratara

Miro Mihovilović je vaterpolo počeo igrati u ekipi Klasične gimnazije u Splitu 1931. godine. Iste godine počeo je nastupati za omladinsku ekipu JPK *Jadran*. Za seniore tog kluba kontinuirano igra od 1933. godine. Na vratima *Jadrana* je 1939, 1946, 1947, i 1948. godine osvojio naslov državnog prvaka. Za državnu vaterpolsku reprezentaciju prvi je put nastupio na Četvrtom vaterpolskom prvenstvu

Europe u Magdeburgu 1934. godine. U prijeratnom razdoblju za vaterpolsku reprezentaciju Jugoslavije odigrao je 22 utakmice, za ekipu Banovine Hrvatske nastupio je jedanput, a za najbolju vrstu socijalističke Jugoslavije vrata je branio tri puta. Budući da je u prijeratnom razdoblju vaterpolska ekipa Plivačkog kluba *Jug* bila najbolja, najčešće je kompletna nastupala za državnom reprezentaciju s Mirom Mihovilovićem na vratima.

U tehniku vaterpolskog vratara unio je niz elemenata koji se prak-

Jadran Split prvak države 1939. godine. Slijeva čuče: Vjeran Birimiša, Miro Mihovilović i Ivo Giovanelli. Stoje: Vojko Pavičić, Branko Petrone, File Bonačić i Marko Brajnović.

tično do danas nisu promijenili. Ustalió je novi stil branjenja u kojem se vratar nožnim škarama izbacuje iznad vode i predručenjem nastoji zadržati udarac. Prema ocjeni novinara, Mihovilović je bio najbolji vratar vaterpolskog olimpijskog turnira u Berlinu 1936. godine.

Međunarodna plivačka federacija (FINA) na tim je olimpijskim igrama organizirala susret između vaterpolske reprezentacije Europe i ekipe sastavljene od igrača sa svih ostalih kontinenata. U reprezentaciji Europe nastupila su trojica mađarskih igrača, dva njemačka, jedan belgijski, a na vratima je bio Miro Mihovilović.

Miro Mihovilović na vratima reprezentacije Jugoslavije na XI. olimpijskim igrama u Berlinu 1936.

Svestrani športski djelatnik

Nakon aktivnog igranja, Miro Mihovilović je trener amaterskih vaterpolskih klubova u Korčuli, Makarskoj i Kaštelima. Izbornik je i trener vaterpolske reprezentacije Jugoslavije na Olimpijskim igrama u Londonu 1948. godine. Bio je izuzetno cijenjen i kao međunarodni vaterpolski sudac. Stručni je tajnik JPK *Jadran* u Splitu od 1937. do 1941. godine. Član je Zemaljskog fiskulturnog odbora Hrvatske, utemeljenog u Šibeniku u travnju 1945. godine. U Fiskulturnom savezu Hrvatske obavljao je dužnost stručnog tajnika (1945–47). Bio je član Savezne komisije za fizičku kulturu Saveznog izvršnog vijeća, Jugoslavenskog saveza organizacija za

fizičku kulturu i Jugoslavenskog olimpijskog komiteta.

Član brojnih međunarodnih organizacija

Miro Mihovilović bio je član direktorija Svjetske organizacije za slobodno vrijeme i rekreaciju (WLRA) u New Yorku i iste takve europske organizacije (ELRA) sa sjedištem u

Zürichu. Djelovao je i u znanstvenom odboru direktorija Međunarodnog savjeta za zdravlje, fizički odgoj i rekreaciju (ICHPER), Međunarodnom sociološkom udruženju (ISA) i Međunarodnom udruženju za edukaciju roditelja (FIEP). Izabran je za počasnog člana Američke akademije za fizički odgoj i kineziologiju (AAPEK).

Plodna publicistička djelatnost

Od 1952. do 1974. godine Miro Mihovilović bio je urednik Sportske stručne biblioteke Saveza sportova Hrvatske. Njegova bibliografija sadrži otprilike četiristo radova iz područja fizičkog odgoja, športa, slobodnog vremena, rekreacije, turizma, kulture, prostornog planiranja i istraživanja otoka. Treba istaći monografska izdanja: *Osnovi Vaterpola* (1952), *Badminton* (1958), *Vrhunski sportaši* (1974) i *Otok Hvar* (1995).

Nagrađen je brojnim priznanjima od kojih su najznačajniji Trofej Saveza sportova Hrvatske (1955) i Trofej Hrvatskog vaterpolskog saveza (1987).

Miro Mihovilović — An Athlete and a Scientist

Miro Mihovilović /b. 1915/ is a distinguished sports expert in Croatia. As a scientist he worked in the supreme sports institutions in Zagreb. He was a member of many international organizations especially in the field of physical recreation. Miro Mihovilović wrote more than four hundred articles about physical education, sports and games, recreation, tourism etc. He was also a well-known water polo player. At the Olympic Games held in Berlin, Germany, in 1936 he was proclaimed as the best water polo goal-keeper because of his special technique in defending.